

In memoriam

Erna Tampere 20. november 1919 – 3. september 2016

3. septembril lahkus folkloristide kauaaegne kolleeg Erna Tampere, kes töötas kirjandusmuuseumis aastail 1958–1993, neist neli esimest aastat arhiivraamatukogus laborandi ja vanemlaborandina, edaspidi Eesti Rahvaluule Arhiivis (toonases Riikliku Kirjandusmuuseumi rahvaluule osakonnas) algul vanemtehniku, siis teaduri ja heliarhiivi sektori juhatajana.

Erna Johanna Leesment sündis 20. novembril 1919. aastal Saarde kihelkonnas Kiusumetsa külas, tema lapsepõlv möödus aga pärast Vabadussõda Läti territooriumile jäänud asundustalus Salatsi jõe ääres. 1939. aastal lõpetas ta Valmiera Riikliku Gümnaasiumi, kus tema lemmikaineteks olid inglise, prantsuse jt keeled. Hea keelteoskus oli abiks aastail 1940–1941 Staicele telefonikeskjaamas töötades. Seejärel tõi elu ta Tartusse.

Arvatavasti tunnevad kõik rahvaluulekogusid kasutanud folkloristid Erna Tampere selget käekirja ning teavad teda kui suurkogujat. Aastail 1943–1974 käis ta enamasti välitöödel koos folkloristist ja muusikateadlasest abikaasa Herbert Tamperega, ning ühiselt kogutu arhiivi jaoks puhtakirjutamine ja vormistamine jäi Erna ülesandeks. Pärast Herbert Tampere surma jätkusid iga-aastased ekspeditsioonid koos kolleegidega rahvaluulearhiivist. Nii on ERAs Erna Tampere kirjapanekuid üle 10 000 lehekülje, lisaks palju tunde tema osalusel tehtud helisalvestusi.

Erna Tampere on üks Eesti muusikapilti tugevalt mõjutanud rahvamuusika helisalvestuste antoloogia koostajaid (“Eesti rahvalaule ja pillilugusid” 1970, CD- ja e-versioon 2003, 2016; II osa 1974). Abikaasa Herbert Tampere kõrval osales ta regilauluväljaande “Vana kannel” Mustjala kihelkonna kõite koostamisel (“Vana kannel. Mustjala regilaulud” 1985). Ta oli paljudele kolleegidele abiks oma läti keele oskusega, tema tõlkeid on avaldatud eesti mõistatuste teiste rahvaste paralleelide väljaandes (“Eesti mõistatused III:2. Paralleelide register” 2013) ja mitmes muus väljaandes.

Suurima aja Erna Tampere tööelust hõivas kindlasti arhiivikorralduslik tegevus, eriti hinnatud oli ta heliarhiivi hoidja, korrastaja ja folklooritekstide litereerijana. Tänapäevani kasutatakse lauluväljaannete ja andmebaaside koostamisel masinakirjamappe, mis sisaldavad tuhandeid Erna poolt salvestustelt maha kirjutatud laulusõnu.

Mäletame Erna Tamperet tõsise, täpse, korrektse kolleegina, kuid ka inimesena, kes ühistel välitöödel äratas kolleegid hommikul kohvi ja aurava pudruga, olles ise juba ammu teinud karastava supluse.